

ՊՈԽԻԿԱՐԻԱ
Ե ԱՅ Մ Ա Ն Ն Ե Ր

Տարեկան 12 Ձր.
Վեցամսեայ 6 Ձր.

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Երկու ք/2 մէկ ճրարով

Տարեկան 14 Ձր.
Վեցամսեայ 7 Ձր.

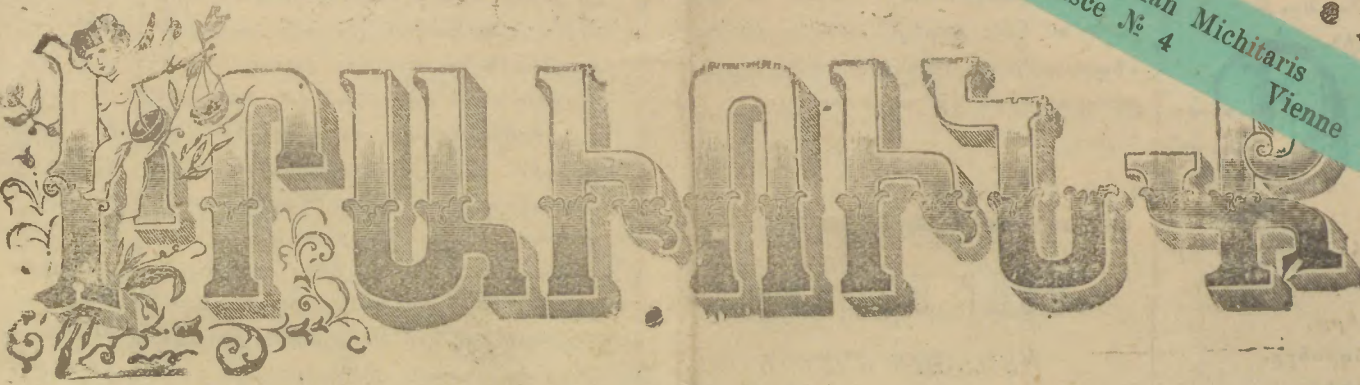
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2 60 Տօլ.
Վեցամսեայ 1.50 Տօլ.

Կ Ա Ն Ի Կ

ԽԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ

20 ՄԵՂ.

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն ԵՒ Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՐՇԱՒԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Հ Ա Ս Յ Է

Rédaction du Journal

«Ira vounk»

Varna

Редакция НА

Вестникъ

«Нравункъ»

Варна

Գրութիւնք եւ տպութիւնք

Փ Ո Ք Ի - Հ Ա Յ Ք Ը

Վ Տ Ա Ն Գ Ի Տ Ա Վ

Կիլիկիոյ ազատին նմանը փոքր-Հայքի մէջ ալ կը պատրաստուի կոր:

Սեբաստիանէն եւ Եւփրատէն հասած տեղեկութիւնները Ատա նայի ազատին նախընդօրը կը յիշեցնեն:

Եւփրատի մէջ ծանօթ յետաշրջական թուրք կրօնաւոր մը որ անգամ մը աքսորուած էր ինքնագլուխ վերադարձած էր օգտուելով կառավարութեան թոյլ վերաբերումէն, համար ձախուծիւնը կուենայ կրկին, երեսօթխանի մը համերաշխութիւն քարոզէն անմիջապէս յետոյ, ելլել հայհոյելու ոչ թէ միայն բանախօսին, այլեւ Սահմանադրութեան ու սահմանադրականներուն, և դառնալով Մարգարէի հաւատացեալներուն, հրաւիրելու որ շուտով յարձակին կեաւորներուն վրայ և կոտորեն ամէնքը: Տեղւոյն ոստիկանութիւնը ժամեր անցնելէ յետոյ հազիւ բարեհաճութիւնը կուենայ այդ խռովայնոյ կրօնաւորը բռնել գօնադատանալու, անշուշտ միւս դռնէն ազատ ձգելու պայմանաւ:

Նոյնպէս ալ Սեբաստիոյ մէջ Տօք. Տաղաւարեանի և ընդհ. դատախազ Իւլիէ Էֆ. Ի հայ և թուրք սարբերը համերաշխութեան յորդորող բանախօսութիւններէն անմիջապէս յետոյ, տեղւոյն մէջ նոր հրատարակուել սկսող Վիճառան թերթին խմբագիր և եվրոպ միտերի խմբագիր անուն թուրք-երկրորդի հասան ֆիլերի մը յանգագնութիւնը կուենայ պոռալու ընդհ. դատախազի երեսին թէ ի՞նչու այդ լայնիւն և անարժէք ազգը (Հայք) գովաբանած է, այդ բանը իսլամութեան հակառակ է և այլն բնութիւնը: Դատախազը կ'ըսէր իր անձնական վէճը կռիւի մը կերպով:

պարանքը կառնէ և հետեանքով կըլլայ որ համերաշխութիւն քարոզող ընդհ. դատախազը Սեբաստիանէն Տիգրանակերտ ճամբուի իսկ խալիս պէտք կ'ուզուած մարտնչող շարունակէ իր պաշտօնը ու իր տխուր դերը մինչև այսօր:

Այս դէպքերը ճիշտ կրկնութիւններն են Ատա նայի կոտորածէն առաջի դէպքերուն և անցուդարձին, ոչ ոնց դէմ անելի մնացած էին Մուշէք եպիսկոպոսի բողոքները ու քաղքի ներք թէ՛ անպակաս և թէ կեդրոնական կառավարութեան առջև, այլ ընդհանրապէս անկէ քաշուելու իր կասկածելի և մութ տարբերը: Նոյնը կ'ըլլայ այսօր ալ Փոքր Հայքի մէջ: Հրատարակուելու «Կեաւորները» կոտորել թերթը խալիս խալիս կ'ըսէր իր անհատական կարգ մը ազատ կը ձգուի Եւփրատի մէջ: Երկու և անարժէք հայերուն հետ համերաշխութեան քարոզը իսլամութեան մեղք յայտարարող էվրոպ միտերի խալիս իր պաշտօնին մէջ կը պահուի, իսկ ընդհ. դատախազը կը հեռացուի նախարարութեան հրամանով: Նոր դաւադրութիւնը ըստ մէկ ակնբնի է այս նոր դէպքը: Երկրորդական կառավարութիւնը ներքուստ մեղադրութիւն մը ունի Փոքր Հայքի մէջ ալ խռովութիւն մը առաջ բերելու առիթ տալով կարգ մը յետաշրջականներու, որպէս զի ասանք ելլեն Հայքը ջարդելու կողմնակցութիւն տան ամբողջին, իսկ յետոյ ժէճն թուրք կառավարութիւնը պատճառ ունենայ յետաշրջականներն ալ ինք ջարջախելու: Մէկ քարով երկու թռչուն զարնել թէ Հայքը կոտորելու տկարացնել և թէ ուշաքսիոններ թուրքերը ջարջախելու:

Այս տխուր առիթ ալ մենք ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք:

Կ. Պալոյ մեր Աղապին իշխանութիւն որ ամէն կարելին րնէ ընէ Փոքր Հայքն ալ Կիլիկիոյի դժբաղդութեանը ենթարկելու տոյ նոր դաւադրութեան առջևը առնելու համար:

Հաւատք պէտք չէ ընծայել Հիւսիս փայտի և միւս նախարարներուն չիճապելու պագըլը ի սովորական ու խառնակ խօսքերուն որոնք շատ անգամ ներ կրկնուած էին Կիլիկիոյ մասին ալ կոտորածներէն առաջ:

Յ. Պարպիք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵՂՈՐԾ ԸՆԳՆ ՄՈՒԹԻԻՆ

Մեր ընթերցողներուն արդէն ծանօթ է այս Միութիւնը իւր պատուաբեր կազմով: Անոր կեդր. վարչական ժողովը բարեհաճութիւնը ունեցած է խմբագրութեան զրկել երկու օրինակ իր նոր հրատարակած Նաւաստի Տեղեկագրէն: Այդ տեղեկագրին մաս կը կազմէ Միութեան Կանոնադրութիւնը, որ բարեփոխուած է Ընդհանուր ժողովի հռամբայ նիստին մէջ, գումարուած 23 մայիս 1909-ին:

Հայոց Աղիան Իզրաէլիոն Ըլալ կոչուող Հ. Բ. Ը. Միութեան այժմու բարեփոխուել վիճակին, ձեւին ու նպատակին վրայ աւելի օրոշ և ճշգրիտ դադար մը տալու համար հարկ կը դառնայ կանոնագրին կաւեռագրոյ մասերը ամփոփել հոս:

Յօդ. 1 Եզրագրողի սէլ Վանք. Պալոյ փաշա Նուպարի նախած նիստեանը հիմնուած է ընկերութիւն մը «Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն» անուամբ, որուն նպատակն է՝ ա) Ասիական Հայ ժողովուրդին մասերը եւ բարոյաւոր գործակալը նպաստել, բ) ան ի նկատման եւ տնտեսական կացութիւնը բարեփոխել աշխարհի եւ գ) այս օր զրկուել յառաջ բերելու ծառայող որ եւ ձեռնարկ կամ հրատարակութիւնը քննարկել:

Ընկերութիւնը կապէս մարդասիրական է որ եւ է քաղաքական հան

գումանք չունի Այս պայմանը հիմնական է:

Յօդ. 2. Ընկերութեան կեդրոնը եւ կեդրոնական վարչութիւնը Գանձի կը գտնուին:

Յօդ. 3. Ընկերութեան անդամ ըլլալու համար, պէտք է կեդրոնական վարչութեան մոզովին կամ ստորեւ նշանակուած Մասնաճիւղներէ մէկուն Տեղական Ժողովին խորանք ներկայացնել, եւ կամ երկու անդամի կողմէն ներկայացուիլ: Այդ ժողովը նիստին ներկայ գտնուող անդամներու մեծամասնութեամբ կը քուէարկէ ընդունելութիւնը, յետագայ 13րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն:

Այսպէս՝ Կարգ է անդամակցել, առանց սեռի կամ դաւանանքի խտրութեան, ամէն հայ որ յաճան կ'առնէ յարգել ներկայ Կանոնագրի եւ կանոնադրական հատուցանել իր անդամականութիւնը:

Յօդ. 4. Միութեան ամէն անգամ, իր ընդունելութեան ժամանակ, պարտաւոր է վճարել մուսթի տուրք մը, որուն քանակը ինք սպասէ որոշելու: Բայց որ 10 Եգ. զորոշէ նուազ չի կրնար ըլլալ: Ասկէ զատ՝ պարտի վճարել նաեւ ամական բաժնեգին մը՝ որուն քանակը նմանապէս իր կամքին թողուած է, բայց որ եզրագրողի համար 5 Եգ. զորոշէ եւ ուրիշ երկրներու համար համարժէք գումարէ մը նուազ չի կրնար ըլլալ:

Երկրները կարգ են միանուագ վճարել մէկ տարւան բոլոր ամսական բաժնեգինները:

Յօդ. 5. Ա. - Կեդր. վար. Ժողովը, Բարեգործ Անդամ տնտեսը կուտայ այն անձերուն որ մէկ անգամէն հազար անդրիական ոսկիի նուէր մը կը ընեն Միութեան:

Բ. - Նոյնպէս Պալոյ Անդամ տնտեսը կուտայ այն անձերուն՝ որ մէկ անգամէն չորս հալիւր անդրիական ոսկի կը ընեն Միութեան:

Բաց աստի՝ Կեդր. վար. Ժողովը կրնայ այդ տնտեսներէն մին կամ քիւս տալ այն անձերուն՝ որ բացառիկ կամ նշանաւոր ծառայութիւններ կը մատուցանեն Միութեան: Այս որոշումը օրինաւորապէս կրնայ տրուուիլ միայն՝ եթէ Կեդր. վար. Ժողովը բաղկացնող անդամներուն առնուազն երեք քառորդին կողմէն ընդունուի: Իսլամաբ Պատույ Անդամ են՝ անցրանիկ Կեդր. վար. Ժողովի անդամները որ Միութիւնը հիմնուելու նպատակով են (Յօդ. 10):

Յօդ. 6. Որ եւ է ահա, երբ անարժան վարմունք մը ունենայ, Ընկերութեան անդամներու ցանկէն զրկուի Կեդր. վար. Ժողովը կողմէն նիստին ներկայ գտնուող անդամներու:

Կարծիքներն մեծամասնութեամբ, յետագայ 13րդ դարումն մէջ կան- խնդրեալած պայմաններու համաձայն: Իր անդամավճարները կանոնաւորա- պէս չի հատուցանող ո եւ է անդամ- ինքնին կը դադարի մաս կադմէյէ Բ- կերութեան:

Յօդ. 7. Միութեան հասոյթները կը կազմեն՝

- Ա. Մուտքի տուրքերը,
- Բ. Ամսական բաժնեգրները,
- Գ. Նուիրատութիւններ,
- Դ. Կտակներ,
- Ե. Կեդր. վարչ. ժողովի կողմէ անդիմադ օր եւ է հասոյթի աղ- բիւրներ:

Կը շարունակուի

ՄԱՆԹԱՇԵԱՆՑ

ԵՒ ՅԵՂԱՓՈԽԻԱԿԱՆՆԵՐԸ

Պ Ազգաւոր Մանթաշեանցի նաւ- թի գտարաններուն փակուած ըլլալը ծանուցի էրնք: Այս պատճառով ալ եւս Մանթաշեւ զարիւղ չի գար Պոլսի, եւ անոր տեղ Պ. Լակուտաքիս կը բերէ այնքան մարջանով միջնոյն աստիճանի քարիւղը. ի փոխարէն Մանթաշեւի հանրաժանօթ գաղութի մարջանին: Այժմ կը ծանուցուի թէ Պ. Մանթաշեանց թողած է միայն ո՛չ Պաթուհի գտարանները, այլ եւ Պաքուի նաւ- թահները, որոնց շահագործումն յան- ձնած է երկու ընկերութիւններու, մին նաւթի հորերէն հանող, միւսը զոռոյ ու ծախող: Պ. Մանթաշեանցին այս մտքովն ձեռք քաշելն ու կսկի- կապելն ալ հիւսնալը կը վերագրուի յեղափոխականներուն, որոնք միշտ իր ետեւէն ինկնէին, դարձաւորներն ըմ- քոտացնելով իրեն ղէմ, իր նաւթա- հորերը կրակի տալով, իր մեքենաները կտրտել տալով, եւ երկարատեւ դոր- ծագուելներ կազմակերպելով: Ման- թաշեանց գործաւորներուն ահէն պա- հանջումներն ընդունելու է, եւ յեղա- փոխականներուն ալ շտնադան անդի- ներով ու թի հարկեր հազար բուլլիէ աւելի դրամ տուելու է, ինչպէս պար- ծենալով կը հռչակեն իրենք, եւ շարժ- ձայն հարուստներն ալ յորդոր' է որ իրաւախօհ լլլան, զլուխին փոխան- քէ ազատելու համար, բայց ի վերջոյ տեսնելով որ ելլալիք ճամբայ չէ, քէն ըրեր եւ քաշուեր է, որով այսօր երե- տուն հաղարէ աւելի ձայն բանուորներ երեսի վրայ մնացել են, որովհետեւ ոռ. ա. թաթար եւրոպացի գործարա- նատէրները չեն ուզեր իրենց ծառա- յութեան տանել Մանթաշեւի ձայն բանուորները, զանոնք ընկերվարական միութիւններու անդամ նկատելով: Պաթուհի այն ձայն դործատուներն քրոնք երբեմն կը վխտային ձայն աշ- խատարաններով, այսօր մոռնական լուծեան մէջ թողուած են: Զայն- րուն տեղ միւս դործարանք կ'աշխատ- ցնեն ոռ. ա. վրացի եւ թուրք կամ թաթար բանուորներ: Կովկասեան վար- չութիւնն ալ կ'զբաղեցնէ զՊրն. Ման- թաշեանց, ամբաստանելով զայն յեղա- փոխականներուն դրամ տուած ըլլա- լուն համար, միջ յայտնի է որ մարջն այն դրամը տուելու է երբ կուսակցու- թիւնն արտօնեալ մարմին կը հա- մարուէր, եւ ամէն կողմէ յայտնի հա- մարեալ դրամ կը պահանջէր եւ ոռ. ա. կառավարութիւնն այն ատեն բան չէր ըսեր: Պ. Մանթաշեանց իր բնական- թիւնը Բարիզ հաստատած ըլլալով, առաջագահներն առջեւ չի կրնար ամ- րաստանութեան ենթակուիլ, բայց

ահագին կալուածներ ունի Ռուսիոյ մէջ, եւ եթէ երբեք ստուգուի իրեն նկատմամբ բուռնաւորը, խնդիրը կա- րեարութիւն կր'այ ստանալ:

ԲԻՆԱԿԱՆԻՈՆ

ՕՏԱՐ ՄԱՍՈՒԼԸ

ԱՏԱՆԱԾԻ ՄԱՍԻՆ

Ռուսական վեպնիկ Եւրոպա ամսա- թերթը հետեւեալ տղերով կ'ամփո- փէ Կիւիկիոյ աղետը, որ դատապար- տութիւնն է թէ՛ պաշտօնական թուր- քիոյ եւ թէ ժէնոն թիւրք կոմիտէին: Աղանայի կոտորածը վտուց պատ- րաստում է եղել: Տրագիքական օրերից դեռ 2 ամիս առաջ Աղա- նայի ձայն համայնքի մէջ տարածվեց լուր, թէ «կոտորելու են», իսկ մուսուլման հասարակութեան մէջ սկսվեցին պատել ամբաստանու- թիւններ: Հայերի ղէմ սեպարատիզ- մի եւ Հայկական թագաւորութիւն հրատարակելու ցանկութեան մէջ, Այդ մեղադրանքները ատրածուէին — այժմ այդ բացատրուած է — մար- ղիի, որոնք միւս ձեռքով պատրաս- տում էին Կ. Պոլսի յեղաշրջումը, եւ նրանց մեղաւորելները: Աղանա- նայում աղպիւսի մեղաւորելներ հան- դիսցան վայրի, եւ զինուորական կօնիդանտը, Վ. Միւսթիւն եւ Ա- ռաշ. Կօմիտէի (երիտասարդ — թիւրքերի) տեղական ճիւղը, տեղա- կան լրագրի խմբագիրը եւ քաղա- քի մի քանի ազդեցիկ լուսնիներ ու ակնասերներ: Ամենից քաբմանա լին, առաջին հոյեացքով, կօմիտէի տեղական ճիւղի մասնակցութիւնն է, բայց դը բայտարվում է նրանով, որ միջոցը համարակալներ իրենց ձեռնացնում էին սահմանադրական- ներ եւ մի շարք գայլեր ոչխարի մօրթի էին հաղել: Հայ աղաքնա- կութիւնը, սպասելով ջարդին, կող- մակիր պեց ինքնապաշտպանութիւն, զինուորակց եւ որչեց ցոյց տալ ամենակարգի զինադրութիւն: Այժմ հաստատուած է, որ նշանը տրվեց Կ. Պոլսից: Հինգ շաբաթ, հսկանք բաղկացած մի ամբողջ թափվեց Ա- դանայի Հայկական թաղերի վրայ եւ սկսեց կոտորածը, բայց հանդիպեց անտիկալ խիստագրութեան: Մուս- տուլմաների յարձակումը յետ մեղ- վեց եւ կուի — կամ, աւելի ճշգրն ասած, կոտորած — թատրոն տեղա- փոխվեց Հայկական թաղերից թիւր- քերի թաղերը: Ապրիլի 1 ին եւ 2 ին յայտնութիւնը մնաց Հայերի կողմը, որոնք հաղիւ 100 մարդ կորցրին, մինչ թուրքերը կորցրին 600 հոգի: Այն ժամանակ վայրն եւ կօնիդանտը տէլէֆօնով զորք պա- հանջեցին Սալանիկից եւ Բողոսօ- լից եւ ապրիլի 8 ին, երբ զորքերը եկան, սկսեց յաղթող երի ջար- քը: Աղանայում, Ջիւրի Բէրէքէ թուժ Հայկալու եւ սրանց չըջկալա- աւանդութիւն ու գիւղերում, զօրքե- րի եւ սարերից իջած աւազակային ցեղերի եռանդուն մասնակցու- թեամբ: Սպանվեցին 19 000 Հայ- Լուսաւորականներ, եւ մօտ 2000 Հայ կաթօրիկներ եւ բողոքական- ներ, Ասորիներ, Հրէաներ եւ Նե- րոպացիներ: Իսկ թիւրքերի կորսու- տի ընդհանուր թիւը 1000 ից աւելի չէր:

Սրբայր եկամ ապուրը ճշակե- լու ժամը հասաւ, տեղական իշխա-

նութիւններն ի հնց զեկուցումներ ի մէջ կենտրոնական կառավարութեան փորձեցին կոտորածի ամբողջ պա- տասխանաւարութիւնը ձգել: Հայերի վրայ, նրանք պատժեանալէս մեղա- դրեցին Հայերին սեպարատիզմի դաւադրութեան մէջ: Թագարին այն փաստը որ առաջին յարձակումը երբ մուսուլմաններն եւ եղել եւ յեղա- շրջեցին թշուառները, ցոյց տալով 1900 թիւրքերի եւ 1600 — 1700 Հա- յերի կորուստը: Զինուորական դաշ- տային Ատանալը, որ աղաքի վեց Ա. դասի Կ. Պոլսից, ընկաւ տեղական ազդեցիկ ջարդարար թիւրքերի ազ- դեցութեան ներքոյ, իւրացրեց նրանց տեսակէտը, մտցնելով իր զեկուցա- ղրի մէջ յայնպէս մեղադրանք Հա- յերին սեպարատիզմի մէջ եւ ինն թիւրքերի հետ միասին անսխալէս կախաղան բարձրացրեց եւ ինքնա- պաշտպանութեան մասնացող եօթ Հայեր:

ՈՐԲԱԽՆԱՄ ՆՈՐՈՒՆ

Ս. Ֆիւ 9 Նոյեմ. 1909

Սահմանադրութեան շնորհակալութիւն լինելու երբ կ'արք մը Հայր. Կը կարծէին թէ աղանալուէ պիտի քաշեն իրենց հայրենիքին մէջ, Եղբ. Միւսթիւն, հա- լաւաւորութիւն ու արդարութիւնը պի- տի թագաւորէ, եւ ցեղային խտրու- թիւնը ու նախկին ջարդն ու թալաւ չպիտի շարունակուի: Բիւտան չան- ցած ահա եկաւ Կրիկիոյ սարսափելի կոտորածը, որ դարձաւեց 95 — 96 թուականներու Համբար. զրով կա- տարուած ահուկի կոտորածները, թա- լան ու կողոպտումը, ամբողջ Կիւիկ- անս աւերակ դարձաւ, 20 հազար զոհ տուէ լիւսոյ սեղ. ձգց 3) — 4) — հազար որբեր, որոնք մօր բնակարան կը կա- րօտեն:

Այդ խնդ, անտէր եւ անսուղ որ- բորուն օգնելու համար շատ տղ հա- յանակալութիւններ եղան ինչպէս նաեւ Սոֆիայի մէջ, Բայց աս ամենը մի ժամանակուս համար էր, իսկ այդ օրերը աւազակապէս խառնու- համար անհրաժեշտ էր օրբախան ըն- կերութիւններ կազմել ամեն կողմ, արտասահման թէ թիւրքեր: Աւ ճշտ- այս նկատումներով էր որ Սոֆիայի մէջ մէկ քանի ազգայիններ հաւաք- ուելով զրոնում ըրին թաղական խոր- հրդաց որ Սոֆիայեան Հայութիւնը հրաւիրելով խորհրդակցութեան ի. թ ընէ խնդրել: Միւստ այս բաները կը կատարուէին արդէն երբ Կ. Պոլսոյ Որբախան մի կեդրոնական վարչութիւ- նէն այ հրահանգ եկաւ որբախան ընկերութիւններ կազմելու համար: Սոֆիայի թաղ. խորհուրդը մէկ կող մէ Սոֆիայի ազգայիններու ղեկավար- ազդուած եւ միւս կողմէ Պոլսէն եկած հրահանգին վրայ իրէկ կիրակի օր քա- ղաքի ըրտր ազգայինները հրաւիրեց «Սրբախանի» սրահ խորհրդակցելու համար: Որբախան ընկու որ այս կողմ լաւ արձագանք գտաւ հասարա- կութեան մէջ, եւ առանց դաւանան- քի ու կուսակցական խտրութեան երկուսեւ բազմութիւն մը ներկայ էր ժողովին: Ժողովը բացուելէ յետոյ առժամայ դիւան մը կազմուեցաւ ժո- ղով վարելու համար, կարդացուե- ցան կոչերը, պարզուեցան մասնաւոր անհատներէ Ատանայի որբերուն աղե- խարչ վիճակը եւ ի վերջոյ հրաւիր- ուեցան ներկայը խորհուրդներ տալ եւ կարծիքներ յայտնել թէ ինչ կեր- պով կարելի է օգնել Կիւիկիոյ անտէր որբերուն:

Կարծիքներու փոխանակութիւններէ յետոյ այն եղբայրացութեան եկաւ ժո- ղով որ Սոֆիայի Հայութիւնը կրնար 10- 15 որբ դնէ պահել, եւ այդ առ- թիւ անհրաժեշտ համարեց Մասնաճիւ- ղի մը կազմութիւնը, որուն անդա- մակցին որբոր անոնք որոնք Հայու արիւն կը կրեն առանց սեռի եւ դա- ւանանքի խտրութեան: Յետոյ այդ Մասնաճիւղի կ'ազմութիւնը եւ անոր մէջ ըրտր Սոֆիայի Հայութեան ան- ղամակցութիւնը ապահովելու համար կազմուեցաւ Մասնախումբ մը, որը մինչեւ Նոր — Տարի պիտի վարէ ընկե- լութեան զործերը, եւ հաշիւները իսկ Նոր Տարիին ընդհանր անդամական ժողովոյ մը մէջ տեսական վարչու- թիւն մը ընտրել որոշուեցաւ: Ներ- կայ առժամայ մասնախումբը կը կազ- մուի հետեւեալ 6 անձերէն.

- 1) Պատուելի Ծահվէլեան
- 2) Տօք. Ս. Քիւիկեան
- 3) Թորոն Ներսէսեան
- 4) Երուսեղ Բալագաշեան
- 5) Մ. Արծրունի
- 6) Նշան Թագուբեան

Մասնախմբի ընտրութենէն վերջ առաջարկուեցաւ նորկայներուն ալ ձա- նադրել ախաւճարները եւ ուրսիս եւր ըսելու որ ամենն ալ չը զլացան իրենց կարողութիւնէն բան մը աւելի աւալու: Գոտուեցաւ նաեւ միջին դասակար- ղի վաճառականներ եւ արհեստաւոր- ներ որոնք միջ մէկ ոլք պահելու փա- փաց յայտնեցին:

Եւսպէս ժողովը փակուեցաւ այն տպաւորութեան տակ որ Սոֆիայի աղքատ հասարակութիւնը զիտէ ժա- մանակին օչնելիւր ազգակիցներուն: Բայց ինչ ըսել այն կարգ մը հարուստ- ներուն որոնք որ եւ է ազգային եւ մամալային պարտականութենէ կը զլանան այսպիսի պարագաներու մէջ, իսկ իրենց շիրտը «աղքատներ» զոչնել- չեն ամպերը:

Ս. Կրտիչ Ն. Բախան

ՏԵՐՏԵՐԻ ԹԱՂԱԿԱՆ

— Իսլամական Տէր Կարապետ քնն. Սահակեան նամակ մը ուղարկելով խմբագրութեանս, կը թողաքէ տեղւոյն թաղ. խորհուրդին ղէմ, զինք յան- կարծ պաշտօնակ ընկուեւ եւ սա ձեռն եղանակին իր ընտանիքով հացի կա- րօտ վրձակի մէջ ձգուեւ եւ իր տեղը ուրիշ քահանայ մը բերելուն առթիւ: Ապօրինութիւնը մեր թաղ խոր- հուրներուն մէջ այն աստիճան արձա- տաւորութեւ է որ կա ելի չըլլար կոր մաքրելու Յայտնի է թէ մէկէ աւելի անդամներ Աղգ. Պատրիարքարանը ըր- ջաբերականներով արգելած է ըստ կամս եւ լստ հաճոյս տեղափոխու- թիւնը ու պաշտօնազրկութիւնը քա- հաններուն: Կեանապէս Իսլամական թաղ. խորհուրդը իր ձեռնադրութեան սահմանէն անդին անցած է առանց Պատրիարքարանի հաւանութեան ճա- բայ տալով իրենց քահանային: Այդ Արհոյ որը պարտաւոր էր քահան ան պաշտօնէն զազրեցնելու պատճառներ: Խառնարքաբան տեղեկագրել եւ ան- կէ հրահանգի սպասել:

Ճաւալի է որ ընդհանրաւ լա մեր Պաղականները, բացառութիւնը յար- գելով, իրենց պաշտօնին բուն պա- հանջը չեն գործադրեր եւ միւս կողմէ ի, ենց չի վերաբարձը կրնեն: Այսպէս վառայի թաղ. խորհուրդն ալ վեր- ջերս այժմ չաի օսած: Բձալ ձգած է տեղ- աւոյս աւագերեցը որ իր ուղածին պէս առնէ ծախս եկվեցելոյ սրբազան աղ-

Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս Ա Թ

ԹԻԻՐԻՔԻԱ

Ատանա ֆելաքէթինտէն առ-
լայը հիւքիւմէթ էհալիտէն իքի
սէնէ վէրիի ալմամաք իշիւն
գարտը վէրմիշ տիր:

— Ատանալը թիւնարարըն
պիւթիւն մալ միւլք վէ մաթ-
լուպոթը մահվ օլմուշ օլաղը
մալիւմ օլմաղլէ, անլարտան պիւր
թագըմըն միւրաճաթը իւղէ-
րինէ՝ հիւքիւմէթ Ատանա թիւ-
նարարընըն բիւցայա օլան,
սէնէթիւ պօրնարընըն վատէ-
լէրինի պիւր գաշ ալ արթըրմըշ
ըտը, ֆագոթ հիւքիւմէթին պու-
թէտպիւրի մէղքիւր թիւնարա-
րա հիշ պիւր կէօնա ֆայիտէլի
օլմամաթըտան մուստա զարար
տախի վէրմիշ զիւրա պուստան
էվլէլ օն պիւնլէրնէ լիւրա սէր-
վէթի օլա՝ էն մէթէպէր թիւ-
նար պու կիւն նաֆագայա միւհ-
թան գալմըշ իքէն՝ տէյիլ պիւր
գաշ ալ, իլլա պիւր գաշ սէնէտէն
տախի՝ պօրնարընըն էօտէմէք
գուվլէթիւնէ հայիզ օլմամաճագ
տըր, պուստան գաթի նազար,
օնլաբըն պօրնարըն պօրն հալիտէ
գալմըշ իքէն՝ հիշ պիւր քիմսէ վէ
ֆայիթագ օնլարա գըրէտի իթմէ-
յէնէք տիր, չուքի պու կիւն գը-
րէտի իլէ ալաճագլարը մալ եա-
րըն էվլէլքի ալաճագլարը կէ-
տապ սէքլէթի օլմամաթընըն չու-
հալտէ Ատանա թիւնարարըն ալա
պօրնտան գուրթուլմամաճագ
լար վէ գըրէտի պուլմամաճագ-
լար, իշպու հալըն էսէֆիթիւմա-
լա նիւնալէթ վէրմէք վէ ֆէլա-
քէթլատէ թիւնար վէ էսնաֆ-
լարըն գաթիւնէ պօրնարընտան
գուրթագլարա իշիւն անլէրին
պօրնարընըն սիւտիւրմէք իշիւն
թէմէլի պիւր թէտպիւր իթթի-
խաղ իթմէք իգլթիգա իտէյօր
եանի միւհլիւլք քիւրի աթ-
մագսըքըն անլէրին պօրնարընա
միւհլիւլք պօրնարըն կիպի մուա-
մէլէ իտէրէք եագալարընըն պօրն-
տան խէլաս իթմէք էլլէմ տիր,
եալընըն պու թէտպիւրլէ Ատանա
թիւնարարըն վէ էսնաֆը եէնի-
տէն գըրէտի պուլապիլէնէք վէ
պու սայէտէ պէլքի 5—10 սէնէ
զարթընտա էվլէլքի հօլլէրինէ
եագըն մէլլէլտը թուլթմագ մէհ-
թէմիլ օլաճագ տըր:

Պու խուսուստ Պատրիարքա-
րանըն լաղըն կէլէն տախիլէրէ
մուհսսիւր միւրաճաթլար իթմէ-
սի էլլէմ տիր, զիւր Ատանալը-
լարըն պօրնարընա եէնի վատէ
վէրմէք անլէրին ֆէլաքէթիւնի
արթըրմագ վէ մուապպէտէն ան-
լէրի սէֆիլէթի տիւլար էյլէմէք
տիր, ֆէլաքէթլատէլէր խուսուսի
իլէ էրմէնլէր օլմաղլէ, կէօթէր-
տիկիւմիլ թարիգ պէլքի թիւրք-
լէրին վէ հիւքիւմէթին իշիւն

կէլմէյէնէք տիր, ֆագոթ էկէր
պուստիւր միւհալէթ չըգարըր
խսէ, Պատրիարքարանա պիւլիս-
թիւարէ վէ պատէլ միւղէքէրէ
Ատանա ֆէլաքէթիւնտէն աղըր
զարարար կէօրէն պիւթիւն էր-
մէնի էսնաֆ վէ թիւնարանըն
իւնըն իֆլաս իթմէլէրի լուղըմ
տըր, վէ պու իֆլասիլէթ նէ՝
թիւնարէթ գանուսմամէօի ահ-
քէամընտա վէ նէտէ վիճտանը
սուսուսիտէ անլէրին նամուս վէ
հասիլէթիւնէ ալալ մէսուլիլէթ
վէ քիւր կէթիւրմէք, վէ օնտան
սոնրա էվլէլքի պօրնարըն իշիւն
քիմսէտէն մուալսէլէ օլանմա,
յուպ պու կիւնէ գատար մարոնֆ
օլան ալալեագը համիտէլէրի,
թէնէրիպէքարըլարըն վէ մէ-
հարէթլէրի սայէսիւտէ հէր թա-
րաֆտան եէնի գըրէտի պուլա-
րոգ եէնիտէն իշէ միւղալէրէթ
իտէրլէր:

— Ատանա տա մահպուս վէ մահ-
քիւմ պուլընտէ կէօքտէրէլեանըն
վէ 26 տիկէր էրմէնլիլէրին տա-
վալարընըն եէնիտէ պագմագ իւ-
շիւն Պարիտըքալանըն միւրա-
ճաթըն իւղէրինէ իրատէ չըգ-
մըշ տըր, Եու հալտէ ապէրիէ
մահքէմէլէրին թարաֆիլիլէլէ
պէրաթ իթմէրտիլէրի պիւր
թագըմ իսլամ ճասէլէր տախի
եէնիտէն թահլը մուհտէմէյէ
ալընաճագլար:

— Կիլիկիտա իսլամ մուհաճիւր-
լէր իսբեան իթմիւրիլէլէրին Ա-
տանա վուլիսի Պապը Ալիյէր իտէ
իթմիլ տիր:

— Ատանա վիւլայէթիւնի եէր-
լի ապէրիէ մահքէմէլէրի պիւր
գաշ իւլալար իլէ էքիտէ էրմէնի
15 սէնէ քիւրէկ ճէղաղընա մահ-
քիւմ իթմիլլէր պուստիւր Միթար-
եան վէ թէրլի Յակոբ օլուպ,
հիւրիւմէլի իսէ միւսլիման է-
հալի իւղէրինէ սիւհա աթմըշ
օլմալարընըն:

— Միւթէվէֆա Եղիշէ Թօփէնա-
նըն գաթիլի Թարեթ Քարեթթոն
թուլթուլուշ տըր:

— Բուս Բաթրիքի պիւր թագ-
րի իլէ խիսթիւն ապէրլէրին
պէօիւկէնիտէն իսլամլարտան ալ-
ըն օլմասընի թալէպ իթմիլ տիր:

Տ Ա Ի Լ Ի Թ Ե

Թիւրք վէ Պուլկար հիւքիւ-
մէթլէրի պէյնիտէ թէքար
կէրկիւնիլք հասըլ օլիյօր, Սօպրա-
նիտէն Ձարըն նուլթընա տալիւր
վուգու պուլան միւղէքէրէտէ վիւ-
քէլատան պապըսընըն Մաքէթո
նիաա պուլուսան Պուլկարարըն
ահվալինէ նէղարէթ իթմէք վէ
անլէրին հուգուգընը իգլթիգա
հալ մուհաֆագո էյլէմէք իուսու-
սընտա միւքալէթլէրի թիւրք
տախիլէրինտէ գըլու գալլէ սէ-
պէպիլէթ վէրմիշ տիր, Պու սէ-
պէպիլէ Սթանպօլտան վէրիլէն
թալիլմաթ իւղէր, Սօֆիատաքի
թիւրք էլլիսի Պուլկար խարիճիէ
նաղըրըն իլէ կէօրիւլիպ, Մ. Մա-
լինըլըն օլ խուսուստ իրատիլ:

տիկի նուլթընըն պիւր գօրեալը-
նը իսթէտի:
Թիւրքլէր պու հարէքէթլէրի
իլէ տէմէք իսթէյօրլար քի՝ Պուլ
կար հիւքիւմէթի թիւրքիւնըն,
տախիլի իշլէրինէ եանի թիւրք
թապաալը օլան Պուլկարարըն
ահվալի իլէ մէշղուլ օլմամալը
տըր, Պուլկարալ իսէ քէնտի միւ-
լէթտալը օլան Մաքէթոնիալը-
լարըն հալաթ ու սաաթէթիւնի
թէմիլի էյլէմէք մուգտուս վա-
ղիքէ աաթ իթմիլ օլմաղլէ, հիշ
պիւր վագըթ թիւքիւնըն պու
խօտպիւնիկիւնէ իճապէթ իթմէ-
յէնէք տիր, Թիւրքլէր տահա
գանաթ հասըլ իթմէտիլէր քի՝
էնէպիւնիլք քէնտի տախիլի իշ-
լէրինէ միւտալէլէսիւնի մէնն իթ-
մէք իւլիւն եալընըն պիւր օլվար
տըր, օ՝ տէ խիսթիւն թապաա-
լարըն իլէ աաթլէթ վէ մուսալաթ
ահքէամընէ տալլարանագ տըր,
պու տէ Գանուլըն էսասի իւնը
իլէ պիթմէք, իլլա աաթիւնէ իճ-
րաթ իսթէր, Հալ պու քի չիւ-
տիքի թէօն Թիւրք հիւքիւմէթի
իսէ Թիւրքիա տախիլինտէ պու-
լուսան խիսթիւնլարըն ոաա-
տէթիւնէ չալըլաճագ եէրտէ, ան-
լէրի սէֆոլէթտէ վէ եիւղիւս-
թիւնէ պրագուպ, խարիճտէն,
եանի Հէրսէթ-Պոստաալ, Կիւրիտ
տէն վէ Կալկասիաալան պիւր թա-
գըմ միւսլիման մուհաճիւրլէր կէ-
թիւրէրէք խիսթիւնլարըն օրա-
ղիլէրի իշիւնտէ իսքեան իթթի-
մէքտէ վէ օնլարա քիւլլիլէթի
ազնէ վէրմէքտէ տիր, Պէրիտէ
իսէ քէնտի մէմուլարըն թագ-
սիւրաթը իլէ ֆէրաքէթի տիւ-
չար օլմուշ օլըն Ատանալընար,
վէ գըլթըգտան աճ, չըպալ վէ
սէֆիլ գալմըշ օլան վան, Պիթլիս
վէ Սիվաս վիւլայէթլէրին մաղլում
էհալիսիւնէ վատ օլուսան պիւր իգ-
վանէի տէ վէրմէյէրէք, ան-
լէրին Ամէրիկայա գատար հիճ-
րէթ իթմէլէրինէ վէ գալանլա-
րընտէ սէֆալէթտէն գըրլմա-
սընա սէպէպ օլիյօր, էօլլէ հագ-
սըղ պիւր հիւքիւմէթէ գարշը
Պուլկարի թագիլի քէնտի միւ
լէթտալարընըն մուհաֆագա ի-
տէնէք տիր:

Թ Ե Ե Ս Ի Թ

Պիւր կաղէթանըն նիգալընտա նէշրի
մէսսիլէթ մախուս օլուպ, պուլսէ
ապսէլէրլին պօրնարընըն էօտէլէրի
իլէ միւլթիւս պաճագըն հալտէ, պի-
ղիւմ ապսէլէրլին պիւր գըսմը պա-
խուսուս քէօլլէրէ պուլընալարըն
չօղը՝ էլան կաղէթա պէտէլիւն էօտէ-
մէմիշ տիրլէր, Գէնտիլէրինէ պիւր
բուսուլաճըլէ իսթար իթմիլ իքէն,
սէնէնի օնպիլիլէրի ալընտա պուլըն-
տըղըմըն հալտէ՝ էլան սիւքիւս գալ-
մալալընա թէնիլիլ օլուսուս, ֆագ-
պաղըլալըն իշիւն իսթար վէ պէլանը
թէնիլիլ տախիլ քէտը իթմիլէնկիւն
գանաթ հասըլ իթթիկիլէպէն,
գիւտիլիլ 1 տէն իթթիպալէն օկի-
պիլիլ տալլալա վիւլէկէ մէնպուր
օլաճագըլ:

ԹԻԻՔԻԱՐԻՑԵ

ՁԱԽԻՐԵ		
ՊՈՒՂՏԱԹ		
Վալսոն	100 քիւլ.	17.50
Արապա	15-80 լիպ.	14.80
ԱՐԻԱ		
Վալսոն	100 քիւլ.	19-50
Արապա	45-52 լիպ.	8.80
ԵՈՒԼԱՅ արապա	33-36 լիպ.	5.60
»	100 քիւլ.	13.50
ՁԱՎՏԱՐ	52-57 լիպ.	11.
ՖԱՍՈՒԻԼԱ	100 քիւլ.	27.
ՏՐԸ արապա		14.
ԳՕԼՈՁ արապա	55-60 լիպ.	16-17
ՄԻՍԻՐ	100 քիւլ.	12.
ԱՐԱՊԱ		
Կիւնտէ վալսոն	20—25 վէ	250—400
արապա կէլմէքտէ.		
ՈՒՆ №00 (74 քիւլ.)		22 50
» » 0 »		22
» » 1 »		21.50
» » 2 »		21.
» » 3 »		20.
» » 4 »		20.
» » 5 »		15.
» » 6 (100 քիւլ.)		11.
ՊԱԿԱԼԻՑԵ		
Վառնա բիւցալընտա պագալիլէ		
մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալթու		
ֆանք իլէ:		
ԳԱՀՎԵ	2 10 2, 25	
Շէֆէր նէմէք չուվալ		98.
Շէֆէր քէսմէլ աաթըլ — 48		50
Բիւրիւն ձէնօվա չուվալը		47
» Ինկիլիլ »		31.
» Բիգոն »		58.
» Յիլիպէ »		46.50
ԿԱՁ Սաաթըլը		11.
Ձէթիւն եաղը քիւլ.	1.65—1.80	
ԳՈՒՐՈՒ Իւղըմ	60.70	
ԵՕԼԱՐԻԹ = 100 աթլթի	8.50	

Գ Օ Ն Գ Ի Ի Ա Ն Ս

Հէր սէնէքի կիպի խալիս Գալ-
սէրի չէմէնի կէթիւրմիլք տիր, Պաշ-
գալարընըն սաթտըլտըր եէրի չէմէ-
նի օլուպ միւլթիլիլէրի միւլ սագընտա-
լը տըրլտըր, Գալսէրի բաաթըլմալըն լէ-
գէթիւնտէ բաաթըլմա եէմէք իսթէյիլ
լէր պիլիլ մաղաղօյ միւրաճաթ
իթթիլլէր:

Ձօգ ալանլար իշիւն քիւլօր 1 ֆր.
տըր, Թագէ Սուսագ տախի պուլու-
նուր:

Վարնա ուլիքա ճարպօտսըա
Եղարք թիւնլէրին

ԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՆԻՈՒԿ ԶԱՅԱՐԱՆ
ՕՓԵԼ «ՍԻԵՏԻՆԵՆԵԻ»
Փողոց Մարիա Կուրգա №26
Սօֆիայի առաջնակարգ պո-
ղոտային վրայ գտնուող այս
հիւրանոցը շուրջ ճաշակաւ
հանրապետական նորակա
ընտիր և բարձրակարգ կերա-
կուրնիւրով օգտուած ըլլալով
ամէնաւ օգտակար հիւրանոց
հանգիստ և գոհացում տալու
վիճակին մէջ կը գտնուին:
Գինեւոր չափաւոր, սպասար-
կութիւն մեծ խնամքով:
Թորոս Ներսիսեան

Издатель: X Курбетян

Տպարան «Իրաւունք» — Վառնա

